

PRAMENY K HOSTIVICKÉ HISTORII

Řada H: Obecní kroniky

Svazek č. 1

PAMĚTNÍ KNIHA

**spojených obcí
Litovice, Břve a Jeneček**

1898 – 1926

Hostivice, březen 2012

Aktualizovaná verze

Přepis zpracovali Alena Kučerová a Jiří Kučera

Úvod doplnil Jiří Kučera

Stránky jsou upraveny pro zmenšování při tisku na formát A5

ÚVOD

Pamětní kniha spojených obcí Litovice, Břve a Jeneček byla založena v roce 1898 a jde o nejstarší známou pamětní knihu. Byla průběžně vedena do roku 1912 a poté byly s delším odstupem dopsány záznamy za roky 1913 až 1926. Kniha nemá žádný titulní list ani označení na obalu, začíná rovnou záznamem o založení v roce 1898, který je uveden na následující straně. Stránky nejsou číslovány. V knize nejsou žádné ilustrace.

Pamětní kniha dlouhou dobu nebyla známa, protože nebyla uložena společně s dalšími kronikami, ale u zápisů ze schůzí zastupitelstev. Většinu údajů z této knihy však převzal prvorepublikový litovický kronikář Ludvík Pergl do nově založených litovických pamětních knih a odtud je citovali další autoři. Přes určitou opatrnost, se kterou je třeba přistupovat ke všem kronikářským záznamům, poskytuje kniha unikátní důvěryhodné informace o dění v Litovicích, Břvích a Jenečku na přelomu 19. a 20. století.

Přepis zařazený do tohoto svazku Pramenů k hostivické historii je doplněn aktuálními poznámkami pod čarou, které vysvětlují některé pojmy či upřesňují popisovaná místa. Přepis zachovává původní slovosled, na některých místech byla v zájmu lepší srozumitelnosti upravena interpunkce a některá slova byla opravena podle současného pravopisu (např. zásylka/zásilka, povinosti/povinnosti). Úmyslně byl ponechán neustálený způsob psaní slova poněvadž/poněvač. Označením [...] jsou řešena místa s údajem chybějícím v originálu. Nejčastěji se to týká číselných údajů, k jejichž zjištění se již kronikář nevrátil.

Pamětní kniha byla v listopadu 2011 předána spolu s dalšími písemnostmi do Státního okresního archivu Praha-západ.

ROK 1898

- I. Pamětní kniha tato založená byla při nastoupení nově zvoleného starosty pana Františka Linka, který při volbě doplňovací dne 28^{ho} srpna 1898, na místě dne 3^{ho} července zemřelého starosty pana Václava Sobotky, za starostu zvolen byl.
- II. Dne 2^{ho} prosince 1898 na oslavu Jubilea padesátiletého panování Jeho Veličenstva císaře Františka Josefa I^{ho} zasazeny byly pamětní lípy ve všech třech osadách spojenou obec Litovice tvořících, v následujícím pořádku a na následujících místech: Obecní výbor¹ sestávající toho času ze starosty pana Františka Linka, z radních pánů Antonína Burgra, Františka Horešovského a Antonína Šimáčka, z členů výboru pana Františka Ptáčka, Josefa Vorlíčka, Josefa Stříbrného, Antonína Zykána a Josefa Evana, odebral se po slavných službách Božích z chrámu Páně v Hostivici do osady Jenečka, kdež po slavnostní, účelu toho se týkající řeči, panem starostou přednesené, zasazeny školními dítkami dvě lípy před obecním domkem čp. 7.² Sázení zúčastnily se následující dítky: Jaroslav Vorlíček, Rudolf Helt, Josef Horák, Josef Donát, Antonín Svoboda, Marie Vorlíčková, Marie Kubrová, Antonie Kubrová, Tekla Kloubková, Marie Juklová a Terezie Svobodová. Poté odebral se obecní výbor s vyjmenovanými dítkami do osady Litovic, kdež vsazeny též dvě lípy u zvoničky, před hostincem čp. 11 c. k. velkostatku patřícím, jehož nájemce byl pan Karel Souček. Po vsazení těchto dvou následujících lip odebral se obecní výbor do jmenovaného hostince čp. 11, kdež přítomen byl obědu, pro chudé příslušníky připravenému.³ Po skončeném obědě vsazeny 2 lípy v osadě Břvech u zvoničky.⁴ Lípy ty sázely dítky Josef Novák, Marie Králová, Rudolf Helt, Jaroslav Vorlíček a Štěpán Šimáček, kterého otec jeho, pan Antonín Šimáček, majitel usedlosti č. 2 na Břvech, na rukou přinesl, poněvadž ještě choditi neuměl, a on jídelní lžičkou hlínu na kořeny lip přihazoval.⁵

Zanesl Vobořil t. č. strážník a písař

¹ Obecní výbor je dřívější název pro obecní zastupitelstvo

² Obecní domek v nynějším parku v Družstevní ulici byl zbořen v roce 1947

³ Zvonička i hostinec bývaly na náměstí 1. máje; teprve později byla zvonička přenesena na kapli sv. Jana Nepomuckého v Litovické ulici

⁴ V ulici U Ovčína

⁵ Štěpán Šimáček se narodil 17. prosince 1897, v době slavnosti mu tedy byl necelý 1 rok

ROK 1899

I.

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 14. ledna 1899 konané schváleny stanovy právě se zřizujícího sboru dobrovolných hasičů pro všechny tři spojené obce, se sídlem v Litovicích.

II.

Poněvadž v tomto roce se schodek v obecním rozpočtu pro tento rok v sumě 1 540 zl. 97 kr., ustanovena byla obecní přírážka pro tento rok ve výši 36 %.

III.

Po dlouhém projednávání konečně ve schůzi obecního zastupitelstva dne 31. ledna konané rozhodnuto, že sýpka v Litovicích, kterou měli kdysi v držení starousedlíci a na kterou si až dosud činili také nárok, připsána byla na základě vyšetřujícího protokolu ze dne 3. března 1879 knihovně jako majetek obci.⁶

IV.

V sezení obecního zastupitelstva dne 13. srpna konaném projektována stavba nových silnic, a sice:

Ia) Od c. a k. dvora v Litovicích směrem ku dráze pražsko-duchcovské,⁷

II.) od c. a k. dvora v Litovicích směrem k reservoaru močůvky a⁸

III.) od nádraží litovického směrem k reservoáru močůvky a dále k tak zv. „zelenému kříži“, kdež spojena s okresní silnicí Hostivicko-Jenečskou.⁹

Celá trať projektovaných silnic má délky [...] m a rozpočtena jest nákladem [...] zl. [...] kr. Stavba těchto silnic zadána byla panu Josefu Holoubkovi, staviteli z Hostouně za obnos [...] a dokončena [...]

Poněvač u tak zv. „zeleného kříže“ musila býti silnice rozšířena, aby jak od Hostivice, tak i od Jenče byl na tuto novou silnici vhodný vjezd, za což pan stavbyvedoucí požadoval obnos 2 544 K 64 h, který mu byl obecním zastupitelstvem, protože byl příliš velký, odepřen. Z toho vznikl soud, který ukončen smírem tím způsobem, že obec zaplatila stavbyvedoucímu obnos 1 100 K, jak sám dotýčný navrhoval.

V.

Dne 5. října t. r. uzavřena kupní smlouva mezi obecním zastupitelstvem a firmou R. A. Smekal na Smíchově na zakoupení nové čtyřkolové pérové stříkačky za obnos [...]

⁶ Obecní sýpka (též kontribuční špýchar) stávala v Litovické ulici mezi nynějšími domy čp. 340 a 341 a byla zbořena v 50. letech 20. století

⁷ Litovická ulice od ulice Za Tvrzí k ulici Západní

⁸ Ulice Za Tvrzí

⁹ Zlice Západní. Křižovatce před hřbitovem se říkalo „zelený kříž“, protože u ní stával pamětní kříž

ROK 1900

I.

Dne 6. ledna konány obecní volby do obecního zastupitelstva, při nichž zvoleni:

- za I. sbor: pan František Linek, rolník v Litovicích čp. 4
pan Antonín Burgr, rolník v Litovicích čp. 15
pan František Horešovský, rolník v Jenečku čp. 11
za II. sbor: pan František Ptáček, hostinský ve Břvech čp. 5
pan Antonín Šimáček, rolník ve Břvech čp. 2
pan Josef Vorlíček, hostinský v Litovicích čp. 5
za III. sbor: pan Josef Melcr, truhlář v Litovicích čp. 28
pan Bohumil Hrdlička, zedník v Litovicích čp. 31
pan Antonín Hanzlík, úpravčí tratě v Jenečku čp. 9

14. ledna konána volba obecního výboru a zvoleni:

- za starostu obce pan František Linek, rolník v Litovicích,
za I. radního pan Antonín Burgr, rolník v Litovicích,
za II. radního pan Antonín Šimáček, rolník ve Břvech a
za III. radního pan František Horešovský, rolník v Jenečku.¹⁰

II.

V tomto roce vybírána 45% obecní přírážka.

ROK 1901

I.

Přípisem okresního výboru v Unhošti ze dne 22. ledna 1901 č. 1116 oznámeno, že se uděluje obci zdejší subvence na stavbu silnic v obnosu 4 594 Kor. 88 hal.

II.

Smírem ukončen dne 8. září spor o stavbu silnice se stavitelem Josefem Holoubkem, který přistoupil na jím nabízené odškodné v obnosu 1 100 K místo požadovaného obnosu 2 544 K 64 hal.

III.

Ku krytí schodku obecního v obnosu [...] K [...] h rozvržena pro tento rok obecní přírážka [...] %.

¹⁰ Zastupitelstvo důsledně dodržovalo tradici, že byli voleni tři radní, každý za jednu osadu

ROK 1902

I.

Aby uhrazen mohl býti v obecním rozpočtu schodek 3 180 K 99 hal., usneseno ve schůzi obecního zastupitelstva dne 12. ledna konané vybírat 38% obecní přírážku.

II.

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 23. března konané usneseno opravit obecní domek v Jenečku. Opravu provedl Josef Stříbrný z Jenečka za obnos [...]

ROK 1903

I.

6. ledna ku hrazení schodku obecního v obnosu 3 458 K 16 hal., usneseno vybírat obecní přírážku 38 %.

II.

22. února jmenován pan František Horešovský, rolník v Jenečku za 32leté nepřetržité působení v obecním zastupitelstvu čestným občanem a zároveň usneseno věnovati panu Horešovskému diplom čestného občanství.

III.

29. března usneseno odprodati p. Václavu Matouškovi v Litovicích část obecního pozemku čk. 106 v Litovicích ve výměře cca 142 čtverečních sáhů, a 1 čtvereční sáh za 3 K. Celková kupní cena činila 427 K 20 hal.¹¹

IV.

11. ledna konány volby do obecního zastupitelstva pro období 1903–1906 a zvoleni jsou:

- za I. sbor: pan Novotný Ladislav, rolník ve Břvech čp. 1,
pan Jan Špaček, rolník v Litovicích čp. 40 a
pan Josef Horešovský, rolník v Jenečku čp. 11,
- za II. sbor: pan František Linek, rolník v Litovicích čp. 4,
pan František Ptáček, hostinský ve Břvech čp. 5 a
pan Jan Malý, malorolník v Litovicích čp. 41,
- za III. sbor: pan Václav Novák, domkář ve Břvech čp. 28,
pan Václav Fiala, domkář ve Břvech čp. 11 a
pan Antonín Rohla, domkář ve Břvech čp. 18.

¹¹ Matoušek zde vystavěl dům čp. 53 (nyní Litovická čp. 341)

V.

Při volbě obecního výboru zvoleni byli:
za starostu obce pan Novotný Ladislav, rolník ve Břvech,
za I. radního pan František Linek, rolník v Litovicích,
za II. radního pan František Ptáček, hostinský ve Břvech a
za III. radního pan Josef Horešovský, rolník v Jenečku.

VI.

Dne 19. dubna postižena byla zdejší obec jakož i obce vůkolní průtrží mračen a krupobitím. Škody naděláno velice mnoho, neboť pole byla strhána a voda vymlela hluboké strouhy v cestách.

VII.

Hned na to za týden, to jest dne 26. dubna přišla nová podobná katastrofa, jenže bez krupobití.

VIII.

Ku žádosti Josefa Kafky z Litovic usneslo se obecní zastupitelstvo ve své schůzi dne 2. července konané odprodati témuž část obecního pole čk. 105/1 v Litovicích ve výměře 129 čtverečních sáhů za cenu 4 K za čtvereční sáh na stavbu domku, který obdržel řadové č. 54.¹² Celková suma činila 930 K.

IX.

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 14. července konané uzavřena smlouva na zakoupení dvou dvoukolových stříkaček s firmou Antonín Fischer v Košířích za cenu [...], z nichž jedna určena pro osadu Břve a druhá pro osadu Jeneček.

X.

V tomto roce byla následkem dlouhotrvajícího sucha v kraji zdejším veliká neúroda brambor, neboť nepršelo od poslední průtrže mračen dne 26. dubna až teprve začátkem října. Proto zahájena byla akce, aby i obec zdejší zařaděna byla do nouzového okresu. V prosinci proveden soupis nejpotřebnějších lidí a připadlo na obec zdejší 15 q brambor, které pak byly v březnu r. 1904 na stanici dráhy v Litovicích rozděleny za přítomnosti c. k. okresního hejtmána v Kladně dr. Hatláka, okresního starosty p. J. Náprstka z Hostouně, jakož i všech obecních starostů obcí pro obvod ten určený. Mimo k podělování určených dostavilo se mnoho lidí, kteří požadovaly také nějaké brambory, musili však býti odmrštěni, poněvač zásilka brambor byla předem rozpočtena, z čehož povstaly pro obecní starosty velké nepříjemnosti a samé výtky.

¹² Nyní Litovická čp. 341

ROK 1904

I.

Ku krytí schodku v tomto roce ustanovena 35% obecní přirážka.

II.

25. března usneseno ve schůzi obecního zastupitelstva, aby bylo Josefu Kafkovi v Litovicích ještě odprodáno od parcely č. 105/1 v Litovicích část pozemku ve výměře [...] čtverečních sáhů, za celkovou cenu 99 K 44 hal.

III.

29. května propuštěn ze služby dosavadní strážník a písař František Vobořil pro nepořádné konání svých povinností.

IV.

Na uprázdněné místo strážníka vypsán byl konkurs a bylo podáno 72 žádostí. Obecní zastupitelstvo v sezení svém dne 29. června konaném zadalo uprázdněné místo Jaroslavu Najmanovi, dělníku na dráze, bytem v Jenečku.

V.

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 22. září konaném usneseno zřídit regulační plány spojených obcí, jakož i nechat ohraničiti obecní pozemky a cesty. Provedení těchto prací svěřeno p. Karlu Neumanovi, inženýru v Slaném za celkovou cenu 650 K.

VI.

22. září v 7 h. ráno vypukl ve stodole p. Jaroslava Burgra v Litovicích čp. 15 požár z neznámé příčiny. Stodola byla naplněna právě svezným obilím až pod hřeben střechy, což vše vzalo za své. Úplné zdolání požáru trvalo plných 5 dnů, neboť se musilo veškeré obilí vyvážeti na pole za ves, kde větrem poznovu chytalo. Sbor dobrovolných hasičů měl po celých 5 dnů velkou zodpovědnost, a ku cti jeho sloužiš, že plně své povinnosti dostál. Zejména zaslouží pochvaly velitel sboru p. Ferdinand Stříbrný z Jenečka, který po celý ten čas se od požářiště nevzdálil a doma byl za těchto 5 dnů pouze jednou.

VII.

C. a. k. správa dvora v Litovicích postavila na parceli čk. [...] v Litovicích dělnický domek pro 8 rodin svých čeledínů. Domek nese čís. pop. 55.¹³

¹³ Nyní čp. 675, na severní straně náměstí 1. máje

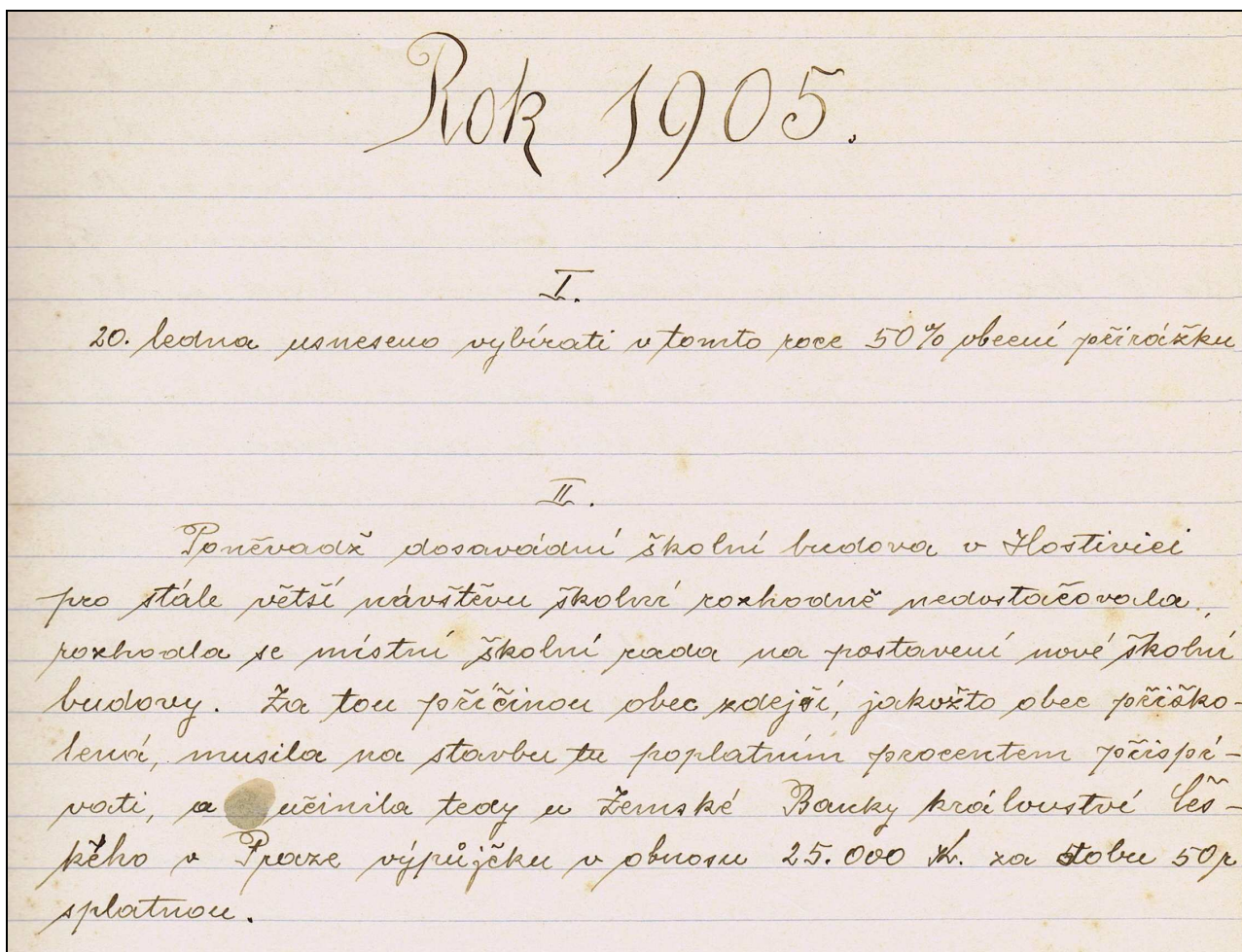
ROK 1905

I.

20. ledna usneseno vybírat v tomto roce 50% obecní přirážku.

II.

Poněvadž dosavadní školní budova v Hostivici pro stále větší návštěvu školní rozhodně nedostačovala, rozhodla se místní školní rada na postavení nové školní budovy. Za tou příčinou obec zdejší, jakožto obec přiškolená, musila na stavbu tu poplatným procentem přispívati a učinila tedy u Zemské Banky království Českého v Praze výpůjčku v obnosu 25 000 K za dobu 50 roků splatnou.¹⁴

¹⁴ Školní budova Komenského čp. 141, tehdy jednopatrová

ROK 1906

I.

10. března ustanoveno vybírat 60% obecní přírážku.

II.

8. dubna konány nové obecní volby do obecního zastupitelstva na období 1906–1909 a zvoleni byli:

- za I. sbor: pan Novotný Ladislav, rolník ve Břvech čp. 1.
pan Josef Horešovský, rolník v Jenečku čp. 11.
pan Bedřich Stádník, rolník v Jenečku čp. 1.
pan Jaroslav Burgr, rolník v Litovicích čp. 15.
- za II. sbor: pan František Linek, rolník v Litovicích čp. 4.
pan Josef Evan, rolník v Jenečku čp. 13.
pan Antonín Burgr, rolník v Litovicích čp. 13.
pan Josef Vorlíček, hostinský v Litovicích čp. 5.
- za III. sbor: pan Václav Novák, domkář ve Břvech čp. 28.
pan Josef Čížek, domkář v Litovicích čp. 33.
pan Jan Král, domkář ve Břvech čp. 6.
pan Antonín Rohla, domkář ve Břvech čp. 18.

III.

20. dubna při volbě obecního představenstva zvoleni byli:

- za starostu obce pan Novotný Ladislav, rolník ve Břvech,
za I. radního pan František Linek, rolník v Litovicích,
za II. radního pan Josef Horešovský, rolník v Jenečku a
za III. radního pan Jaroslav Burgr, rolník v Litovicích.

IV.

5. května odprodáno p. Ladislavu Novotnému ve Břvech část návse čk. 425 ve Břvech ve výměře 11,39 čtverečních sáhů za celkový obnos 45 K 56 hal.

V.

20. července konala hasičská župa podkožovská „Žďár“ okresu Unhošťského v Litovicích 24. župní sjezd, při kterém zdejší sbor konal veřejné cvičení. Požární útok znázorněn byl na hostinci Josefa Vorlíčka.¹⁵

VI.

27. července při bouřce udeřil blesk do hostince Josefa Vorlíčka a zapálil. Požár byl do večera za součinnosti hasičů místních, z Hostivice a Chýně utlumen.

¹⁵ Litovická čp. 625

ROK 1907

I.

12. ledna 1907 ustanovena 65% obecní přírážka.

II.

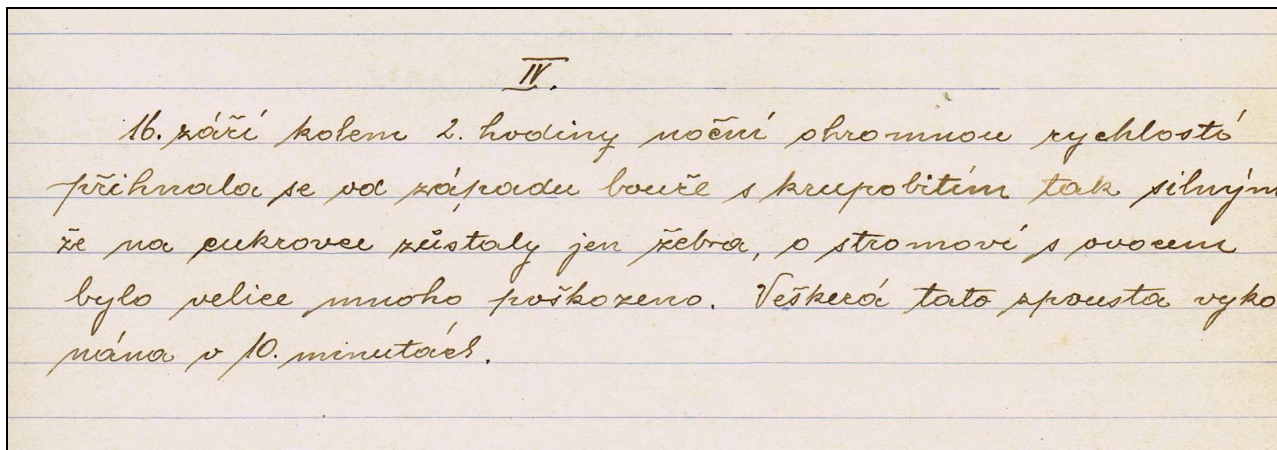
V Jenečku postaveny tři nové obytné domky, a sice: na parc. čk. 507 postavil domek Tomáš Mařík, který má čp. 30, na parceli čk. 508/1 postavil domek Václav Pachman, který má čp. 16, a na parceli čk. 554 postavil domek Josef Stříbrný, který má čp. 15.¹⁶

III.

V červenci při bouři udeřil v Litovicích blesk na dvou místech, a sice: do špýcharu c. a k. velkostatku (bývalé tvrze) a do stromu blíže stavení Václ. Krejčíka, pod kterým měl slaměnou hlídačskou boudu Josef Vorlíček. Blesk nikde nezapálil.

IV.

16. září kolem 2. hodiny noční ohromnou rychlostí přihnala se od západu bouře s krupobitím tak silným, že na cukrovce zůstala jen žebra, a stromoví s ovocem bylo velice mnoho poškozeno. Veškerá tato spousta vykonána v 10 minutách.

¹⁶ Novotného čp. 973, Novotného čp. 959 a Novotného čp. 958

ROK 1908

I.

Vdova po bývalém starostovi Františku Novotným Marie Novotná prodala v lednu svůj statek čp. 36 v Litovicích c. a k. velkostatku za cenu 64 000 K. Dříve bývalo v Litovicích 13 rolníků, kteří postupně své statky c. a k. dvoru odprodávaly, takže dnes jsou v Litovicích pouze 4 držitelé rolnických usedlostí.¹⁷

II.

Ku konci července přihnala se bouřka, která sice nenadělala žádné škody, blesk však třikrát uhodil, a sice v Litovicích před c. a k. dvorem do agátu v bezprostřední vzdálenosti obytných stavení a u bytu hajného V. Krejčíka mezi dvě švestky, které uschly toho roku; po třetí blesk udeřil do stodoly p. Josefa Horešovského v Jenečku čp. 11, nezapáliv.

III.

Od c. a k. velkostatku zakoupila zpět hospodářské stavení Marie Novotná za 12 000 K, davši tak v krátkém čase c. k. dvoru nový výdělek v obnosu 4 000 K, neboť toto stavení jí bylo zapláceno za cenu 8 000 K. Židovskému čachru daří se s touto osobou velmi dobře.

IV.

26. listopadu usneseno vybírat 50% obecní přírážku.

V.

18. prosince usneseno odprodati Karlu Šináglovi část obecního pozemku čk. 106/1 ve výměře 163,5 čtverečního sáhu na stavbu obytného domku, za celkový obnos 564 K. Domek má čp. 56 v Litovicích.¹⁸

¹⁷ U Sádek čp. 656

¹⁸ Dům na hrázi Litovického rybníka byl zbořen v roce 1926, po obnově rybníka

ROK 1909

I.

11. února usneseno vybírat 50% obecní přírážku.

II.

Celou zimu panovaly silné holomrazy, takže veškeré ozimní obilí vzalo velikou zkázu a na jaře se jej musilo mnoho zaorati a tím hospodářům při velké drahotě semen vzešly značné škody.

III.

24. května konány nové obecní volby do obecního zastupitelstva na období 1909–1912 a zvoleni:

- za I. sbor: pan Novotný Ladislav, rolník ve Břvech čp. 1
pan Burgr Jaroslav, rolník v Litovicích čp. 15
pan Stádník Bedřich, rolník v Jenečku čp. 1
pan Josef Horešovský, rolník v Jenečku čp. 11
- za náhradníky: Zikán Antonín, rolník v Litovicích čp. 14
Souček Karel, hostinský v Litovicích čp. 11
- za II. sbor: pan Ptáček František, hostinský ve Břvech čp. 5
pan Linek František, rolník v Litovicích čp. 4
pan Zpěváček Stanislav, malorolník v Litovicích čp. 38
pan Šimáček Antonín, malorolník ve Břvech čp. 2
- za náhradníky: Kafka Josef, zedník v Litovicích čp. 54
Malý Jan, malorolník v Litovicích čp. 41
- za III. sbor: pan Hašek Antonín, domkář v Jenečku čp. 9
pan Melcr Josef, domkář v Litovicích čp. 28
pan Mynařík Josef, domkář v Litovicích čp. 49
pan Mareš František, domkář ve Břvech čp. 17
- za náhradníky: pan Čížek Josef, domkář v Litovicích čp. 33
pan Zárybnický František, domkář ve Břvech čp. 33

IV.

4. června konány volby představenstva obce a zvoleni byli:
za starostu obce pan Ptáček František, hostinský ve Břvech,
za I. radního pan Novotný Ladislav, rolník ve Břvech,
za II. radního pan František Linek, rolník v Litovicích a
za III. radního pan Josef Horešovský, rolník v Jenečku.

V.

Na obecní zahrádce v Litovicích zřízena veřejná studna nákladem 304 K 60 hal.

VI.

24. června při bouřce udeřil blesk do výměnku pana Františka Horešovského, rolníka na odpočinku čp. 11 v Jenečku, nezapáliv.

VII.

Koncem června a začátkem července přišly konečně dlouho očekávané deště, kterým dlouhotrvajícím suchem pole osvěžena byla. Zvláště výhodným byl tento déšť na sklizená pole po senách a prvoseči vojtěšky, kterážto sklizeň byla velice špatná, takže nebýti dešťů, hrozila ohromná nouze o suchou píci.

VIII.

V Jenečku stavěny dva nové obytné domky, a sice:
na parceli čk. 507/1 postavil Josef Nedbal a má domek čp. 17,¹⁹
na téže parceli postavil František Diviš a má domek čp. 18.²⁰

IX.

V Litovicích postaven na obecní parceli čk. 105/1 nový obytný domek čp. 56 náležející Karlu Šináglovi. Pozemek ve výměře 163,5 čtverečního sáhu po 4 K byl vykoupen a suma 654 K uložena v Okresní hospodářské záložně v Unhošti jakožto kmenové jmění obce.²¹

X.

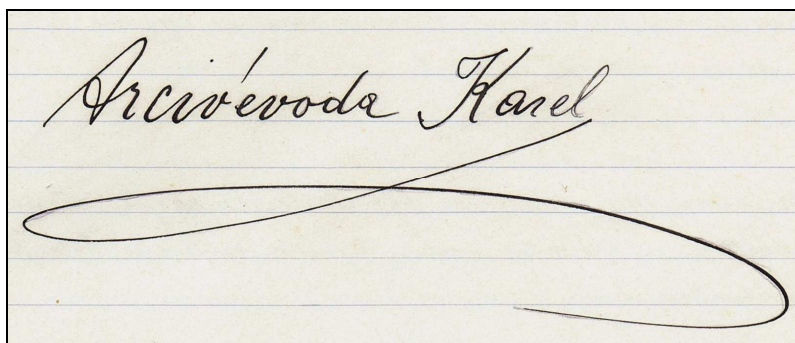
Při dražebním nájmu obecních pozemků dne 4. srpna 1910 konaných byly obecní pozemky pronajmuty za celkový obnos 549 K 50 hal. každoročně po dobu 6 roků, tedy do roku 1915.

¹⁹ Novotného čp. 960

²⁰ Novotného čp. 961

²¹ Viz též bod V v zápisu z předchozího roku

ROK 1910

Dne 19. července 1910 dlel Jeho Císařská a Královská Výsost arcivévoda Karel, následník trůnu, toho času jako rytmistr c. k. dragounského pluku č. 8 na honě kachen na rybnících „na Kalách“ a „Břvech“ a měl oběd v kanceláři obecního úřadu v čp. 5 ve Břvech, kterýžto dům náležel panu Františku Ptáčkovi, jenž byl toho času starostou spojených obcí. Při té příležitosti po skončeném obědu zapsal se Jeho Císařská a Královská Výsost v upomínku do této pamětní knihy, za čež mu bylo starostou obce p. Františkem Ptáčkem a prvním radním p. Ladislavem Novotným děkováno. Jeho Císařská a Královská Výsost odpověděl na děkování toto českým „děkuji“ několikráte opakovaným.

II.

Předpočet obecní vykazující schodek 10 827 K 01 hal má býti hrazen 65% obecní přirážkou.

III.

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 25. května 1910 konané bylo usneseno, aby se odprodalo od nynějšího veřejného statku čk. 438 ve Břvech Štěpánu Balounovi část ve výměře 14 m² čili 3,9 čtverečního sáhu a od parc. čk. 173 ve Břvech Antonínu Káclovi část ve výměře 25 m² čili 7 čtverečních sáhů, a sice za 4 Kor. 1 čtvereční sáh.

IV.

Dne 18. července postižen byl katastr zdejší děsnou bouří, krupobitím a přívaly vod. Nejvíce postižena byla pole v severním katastru ležící.

V.

Dne 19. července 1910 opakovala se bouřka s ohromným lijákem. Potlouklo zase pole na „pískách“.

VI.

V pondělí dne 1. srpna 1910 odpoledne od 1 ½ do 4 ½ hod odpoledne byl takový hrozný déšť, že bylo vše zaplaveno.

VII.

Kraj zdejší postižen byl na obilí, hlavně na pšenících, mouchou, tak zvanou „zelenuškou“, jejíž červ usadiv se v stéblu, a sice nad prvním kolínkem pod klasem, nedovolí klasu vymetati, takže zrno zůstane nevyvinuto. Takovýchto klasů zde bylo místy až 80 %.

VIII.

Sklizení obilí z polí bylo velice bídne. Téměř každodenně pršelo, takže mnoho obilí srostlo. Žně trvaly až přes polovici září.

IX.

Brambory, jichž sklizeň byla tak malá, že není takové sklizně pamětníka, takže skutečně nestály za práci s jich dobýváním spojenou a bylo také dosti hospodářů, kteří brambory ani nevybírali.

X.

Rovněž takové těžké bylo dobývání řepy a dobývala se ještě do půli prosince již jen tak ledabyle, poněvač lidé na polích nemohli zimou vydržeti. Při c. a k. dvoře čítali, že jim jí zůstalo na 60 vagonů. A což teprve odvážení její z polí. Stálými dešti v rozbředlých polích zařezávaly se vozy po nápravy a zapřaháno v nich bylo po 4 – 6 párech volských nebo koňských potazích. Ba používáno k vyvážení řepy z polí i saní. Na některých polích nebylo možno utáhnouti ani prázdný vůz a proto si při c. a k. dvoře vypomohli tím způsobem, že na cestu postavili parní pluh a pomocí lana vytahovali jednotlivě naložené vozy ku kraji pole, odkudž pak teprve zapřahány potahy. K tomu ke všemu roznemohl se téměř všechn hovězí dobytek na slintavku a kulhavku.

XI.

13. prosince ve schůzi obecního zastupitelstva projednáván rozpočet a usneseno, aby schodek [...] K [...] hal pro rok 1911 hrazen byl 65% přírážkou.

XII.

Podle schválení Zemského Výboru království Českého ze dne 4. září 1910 čís. [...] povoleno obci zdejší, aby po dobu 10 roků vybírala stavební dávku.

XIII.

Nařízeno, aby dne 31. prosince provedeno bylo sčítání lidu a veškerého dobytka; rovněž má býti zjištěno zaměstnání.

1911

I.

Dle provedeného sčítání lidu napočteno v spojených obcích 977 obyvatelů. Z úhrnného toho počtu připadá na Litovice 528, na Břve 260 a na Jeneček 189; z počtu toho jest 465 osob pohlaví mužského a 512 osob pohlaví ženského; příslušníků jest 355 osob, cizinců 622 osob.²² Dle stáří narodilo se v desetiletích 1820–1830 = 3 osoby, 1831–1840 = 27 osob, 1841–1850 = 47 osob, 1851–1860 = 98 osob, 1861–1870 = 70 osob, 1871–1880 = 142 osob, 1881–1890 = 119 osob, 1891–1900 = 211 osob, 1901–1910 = 260 osob. Nejstarší osobou jest paní Kateřina Holá rozená v roce 1822, příslušná do obce Malinec, okres Přeštice.

Co se zaměstnání týče, jest při zemědělství zaměstnáno 320 osob, při průmyslu 52 osoby, při živnostech 78 osob, u drah 39 osob.

Dle náboženství jest 958 katolíků, 3 evangelíků, 5 židů, 12 bez vyznání. Vezmouce za podklad sčítání lidu z roku 1900, kdy v obcích zdejších napočteno celkem 935 osob, jest vidno, že v Litovicích přibylo 33 osob, v Jenečku 19 osob, kdežto ve Břvech jest úbytek o 25 osob.

Co se zvířeny týče, napočteno v obcích zdejších: koní [...] kusů, hovězího dobytka [...] kusů, vepřového dobytka [...] kusů, koz [...] kusů, husí [...] kusů, slepic [...] kusů, jiné různé drůbeže [...] kusů a včelních úlů [...] kusů.

Jak obec zdejší využívala zákona ze dne 5. prosince 1895 ř. z. č. 222, jenž nabyt platnosti dne 1. ledna 1901 a dle kterého po desetiletém a dobrovolném pobytu v obci nabýval v této práva domovského, žádal-li o to dotyčný nebo dosavadní domovská obec a který jest tedy právě 10 roků používán, vidno z následujícího:

V roce 1901 podáno a vyřízeno 24 žádostí, v roce 1902 podáno a vyřízeno 21 žádostí, v roce 1903 podáno a vyřízeno 12 žádostí, v roce 1904 podáno a vyřízeno 5 žádostí, v roce 1905 podáno a vyřízeno 11 žádostí, v roce 1906 podáno a vyřízeno 14 žádostí, v roce 1907 podáno a vyřízeno 5 žádostí, v roce 1908 podáno a vyřízeno 5 žádostí, v roce 1909 podáno a vyřízeno 15 žádostí, v roce 1910 podáno a vyřízeno 36 žádostí. Celkem zbavila se obec zdejší v tomto desetiletí 649 příslušníků. Mimo to jest ještě podáno, avšak nevyřízeno 22 žádostí, pojímajících úhrnem 80 osob. Dosud se mimo obec zdržuje asi 800 příslušníků.

II.

30. ledna uzavřen sňatek mezi zdejší příslušnicí Antonií Zelenou a příslušníkem smíchovským Antonínem Ernestem. Věru párek k pohledání, na něž úplně patří lidové pořekadlo: ona kurva, on zloděj. Zelená jako vdova přinášela čas od času dárky obci zdejší, a sice nejprve přivedla své dva chlapce pocházející z manželství a nechajíc je na obecním úřadě, utekla od nich, aby se obec o ně starala. Děti musely býti rozdány do rodin a obec na ně platiti. Za nedlouho zde již bylo první dítě nemanželské a tak to hezky přibývalo, že jich bylo již pět. Bydlíc buď na Smíchově nebo v Košířích, byla s výše jmenovaným svým galánem mnohokrát trestána a poněvač se stávala lidskému majetku čím dál tím více nebezpečnou, byla policejně vypovězena a odebrala se do obce zdejší jako příslušnice. Ernest, jenž jí měl pro své zlodějské řemeslo dobře vycvičenou, mnoho jí

²² Příslušníkem se rozumí osoba s domovskou příslušností v Litovicích, cizinec měl domovskou příslušnost v jiné obci, i když třeba již žil v Litovicích více let

potřeboval. Musilo se tedy využítkovati tak řídké příležitosti, a proto jim dáno na srozuměnou, když vstoupí v manželství a připíšou si za vlastní své nemanželské děti, bude jim v tom obec nápomocna. Tak se také stalo a obec jim vyplatila 190 K. Na zbavení se takové roztomilé rodiny jest to obnos poměrně nepatrný.

III.

Poněvač starosta p. František Ptáček těžce se roznemohl, předáno bylo vedení obecního úřadu dne 17. února do rukou prvního radního p. Ladislava Novotného.

IV.

Pohřeb p. starosty, který zemřel ještě týž den po předání obecního úřadu v 9 hodin večer, konal se v pondělí dne 20. února 1911 ve 3 hod. odpoledne. Tělesná schránka zesnulého vystavena byla v kanceláři obecního úřadu. Pohřbu súčastnili se: obecní zastupitelstvo, sbor dobrovolných hasičů, tělocvičná jednota „Sokol“ v Hostivici, klub velocipedistů „Kmit“ ve Břvech, veškeři vůkolní hostinští a velké množství lidu domácího i přespolního. Pohřben byl na hřbitově v Hostivici.

V.

Dne 15. června započato bylo se stavbou nové silnice v Jenečku za pomoci okresu, jenž hradí polovici nákladu, obec zdejší a obec Hostivická druhou polovici, dle délky silnice v tom kterém katastru se nacházející.

VI.

Následkem onemocnění starosty obce p. Novotného Ladislava předáno bylo vedení ob. úřadu p. Antonínu Šimáčkovi, I. radnímu.

VII.

7. srpen. Ruka se chvěje pod tak nemilosrdnou ranou, jež stihla celou obec zdejší. Ten, jenž byl pýchou celé obce, na nějž každý pohlížel s důvěrou ve chvíli potřebné, k němuž každý přicházel o potřebnou radu, jsa jist, že správně poučen bude, není více mezi námi. Jako hromová rána účinkovala na každého ona přesmutná zpráva, již nikdo nechtěl uvěřiti, a když pak zazněly umíráčky ve všech třech obcích, nebylo oka, kteréž by nebylo zroseno slzou. Hlas jediný šel od úst k ústům, že lidé tak poctiví, tak ryzého charakteru, srdce zlatého, které nedovedlo nikomu ničeho odepřít, se již nerodí. Bohužel, není již mezi námi ten opravdu vzácný starosta obce pan Novotný Ladislav, zemřev v plné síle nejlepšího věku 41 let zákeřnou nemocí žaludeční.

VIII.

Pohřeb milého zesnulého byl z domu smutku čp. 1 ve Břvech dne 10. srpna 1911 o 10. hodině dopolední. Jaké vážnosti se zemřelý těšil, bylo v tomto smutném okamžiku viděti nejlépe. Ač bylo v nejpilnější práci žní, dostavilo se bezpočetné množství známých a přátel zesnulého, dále se dostavily korporace a spolky: okresní zastupitelstvo, obecní zastupitelstvo, tělocvičné jednoty „Sokola“ z Hostivice, Jenče a Řep, sbor dobrovolných hasičů v Litovicích, klub velocipedistů „Kmit“ ve Břvech, Národní Jednota Severočeská, spořitelní a záložní spolek v Hostivici, místní agrární organizace, a j. v., jakož i téměř veškeré občanstvo zdejší. Smuteční průvod ubíral se přes Litovice do Hostivice, kdež po vykonaných církevních obřadech uložen byl k věčnému a klidnému spánku do rodinné hrobky vedle svého otce. Dříve než-li rakev s drahými pozůstatky spuštěna byla do hrobu, pronesl pan řídící učitel Novák ze Řep jako jednatel klubu cyklistů posmrtnou vzpomínku.

Pravdivá slova jeho, kdy zmiňuje se o zásluhách a poctivosti ve všem jednání zemřelého, o jeho lásce k vlasti, rozelkala veškery přítomné v hlasitý vzlykot a pláč. Věru bylo bolem sklíčené matce a manželce p. Novotného hrdo, kdy viděly v tomto posledním okamžiku, kterak statní muži, vytrvalí v boji za život, kterak starci trpným životem prošlí, hlasitě lkají a slzy zatajiti nemohou. Když pak pan řídící konče svoji vzpomínku: „Bud' s Bohem, Ladislave, památka Tvá mezi námi nevyhyne!“, byl pláč již všeobecný.

IX.

Ve schůzi dne 18. srpna 1911 konané, zvolen v doplňovací volbě za starostu obce pan Šimáček Antonín, rolník ze Břvů, a I. radním p. Stádník Bedřich, rolník v Jenečku.

X.

V říjnu t. r. dostavěna silnice v Jenečku celkovým nákladem [...] K [...] hal., takže na obec zdejší připadá díl v obnosu [...] K [...] hal.

XI.

Roku letošního panovalo takové sucho, že nebylo podobného pamětníka. V řekách objevovaly se tzv. „hladové kameny“, kteréž se objevovaly v dřívějších dobách v čase velikého sucha. Pícniny v kraji zdejším nesklizeny téměř žádné, slámy málo a řepa dala průměrně z jednoho korce 30 q centů, kdy jindy jen poněkud v klidných létech sklízeno bylo z téže výměry 100–115 q.

XII.

Rozpočet na rok 1912 vykazuje příjem 752 K a vydání [...] K [...] hal., takže činí schodek [...] K [...] hal, který se má krýti 65% obecní přirážkou a zbytek téhož hrazen výpůjčkou.

XIII.

Poněvač nutno bylo doplatiti vydání na silnici v Jenečku v obnosu 2 500 K, usneseno, by obnos ten vypůjčen byl u Městské spořitelny v Unhošti na 10letou anuitu.

1912

I.

C. a k. vrchní správa v Jenči přípisem ze dne 20. ledna 1912 č. 174 oznámila, že cesty čk. 464/1, 464/2 a 464/3 nejsou majetkem obce, nýbrž jsou v deskách zemských zapsány jako majetek velkostatku. Následkem toho provedeno šetření, kdež zjištěno, že dle protokolu ze dne 17. března 1879 č. 7 sepsaného v Unhošti připsány co veřejný statek obce Litovické a dle protokolu sepsaného dne 17. ledna 1889 č. 3039 u zemského soudu v Praze, byly zase připsány co majetek panský. Poněvač musí zrušení veřejného statku předcházeti usnesení obecního zastupitelstva, žádáno, by c. a k. vrchní správa usnesení to předložila.

II.

Jelikož vypršelo tříleté období obecního zastupitelstva, ustanoveny nové volby na den 28. dubna 1912, při niž zvoleni

za III. sbor: pan Mareš František, p. Melcr Josef, p. Vlček Václav a p. Zábranský František; náhradníky Hašek Antonín a Čížek Josef.

za II. sbor: pan Šimáček Antonín, p. Stříbrný Ferdinand, p. Zikán Antonín, p. Zpěváček Stanislav; náhradníky Kafka Josef a Malý Jan.

za I. sbor: p. Horešovský Josef, p. Burgr Jaroslav, p. Linek František, p. Zpěváček Václav; náhradníky Evan Josef a Souček Karel.

Poněvač za třetí sbor zvolený Václav Vlček neměl práva volebního, učiněno o tom oznámení c. k. okresnímu hejtmanství v Kladně.

Viděl 15.10.1924 prof. Jos. Smazal, okresní školní inspektor z Kladna

1913

V tomto roce nebylo žádných zvláštních událostí v obci, které bylo by nutno v této knize zanést. Pouze tento rok jest památný tím, že byl posledním rokem předválečným, kdy za málo peněz bylo možno veškeré živobytí, šatstvo, prádlo, obuv lacino nakoupiti. (Příklady: 1 kg mouky od 28–40 h., 1 kg masa hovězího 70–90 h, sádlo 1,80 K – 2 Kor., šaty 20 Kor. – 60 Kor., botky černé 70 Kor. – 90 Kor., košile 2 Kor. – 4 Kor. atd.)

1914

I.

Dle usnešení obecního zastupitelstva z měsíce února t. r., by byla upravena ulička, která vede od usedlosti p. Zpěváčka kolem obecního domku, kolem domků p. Hokůva, Zaily, Mercla, Arnolda až ku domku p. Hrdličky,²³ potřebný kámen na štět dodá p. Burgr z vlastního lomu, který odevře na svém poli na „Skalce“ u Jenče, s touto prací započato v měsíci dubnu za dozoru stavitele p. Hakla z Hostivice.

II.

V měsíci červnu t. r. byl zastřelen v Sarajevu arc. Ferdinand z Este a jeho paní, což dalo podnět ku válce, která se v měsíci červenci rozpoutala mezi říší Rakouskou a Srbskem.

Dne 26. července na den sv. Anny byla vyhlášena mobilisace 8. a 9. kóru, to bylo pro celé Čechy. Naše obec právě tento den, který připadal na neděli, slavila svou pouť.

Doufám, že každý, kdo tento záznam jednou čísti bude, že uzná, jakou pohromu to na nás učinilo, neb nás bylo mnoho, kteří jsme po přečtení vylepených plakátů na ulicích odebrali se domů a smutně jsme slavili pouť, neb jsme měli na mysli ony strašné hrůzy války, která se v krátkém čase rozpoutá.

Dne následujícího – t.j. 27. července t. r. bylo již ráno viděti, jak mužové svobodní i ženatí ubírají se na nádraží do Hostivic a s kuferkama odjíždějí každý ku svému pluku, není ani třeba zde uváděti srdcervoucí scény, které se na cestě odehrávaly při loučení se se svými drahými.

III.

A jak to vypadalo v naší obci:

V obci zůstali pouze starší mužové přes 50 roků, ženy a děti, práce žní, která se blížila, zvolna postupovala, ale nutno poznamenati, že naproti tomu drahota vystrčila svoje tykadla a začala na náš lid zde v obci zle postupovati.

Dne 2. srpna byl proveden odvod koní v Kladně, kde bylo mnoho ušlechtilých koní odvedeno. Nutno zde také zaznamenati, že hned na počátku války zmizely veškeré zlaté a stříbrné mince, takže vláda musela nechat natisknouti papírové jedno a dvoukoruny, kterým se všeobecně říkalo „úplavice“. Pak raženy ze železa též 10 haléře a 20 hal. Během války přišlo mnoho uprchlíků z Haliče, hlavně židů do naší obce, na něž byla státem stanovena podpora 1,50 Kč na člena.

Následkem velice horlivých komisonářů, kteří byli pověřeni provádět rekvisice obilí, brambor, dobytka a všeho jiného potřebného, bylo mnoho našich lidí přímo ochuzeno těmito náhončími, což jim jako Čechům nesloužilo ke cti. Dále na všechny životní potřeby byly vydávány lístky, ku příkladu: chleбенky, moučeny, tučeny, tabačeny, takže se jim všeobecně říkalo „enky“. A dosti často se stalo, že se nic na tyto enky nekoupilo.

²³ Ulice K Rybníku ve starých Litovicích

1915–1918 Doba válečná

Jak již předem označeno dražota stoupala měrou velikou, zde na paměť několik údajů, sice u mouky:

- v roce 1914 mouka na vaření již stála 100 kg 36 Kor.
- v roce 1915 mouka na vaření již stála 100 kg 100–200 Kor.
- v roce 1916 mouka na vaření již stála 100 kg 300–400 Kor.
- v roce 1917 mouka na vaření již stála 100 kg 600–800 Kor.
- v roce 1918 mouka na vaření již stála 100 kg 800–1 000 Kor.

Těchto několik záznamů ukazuje, že nejen u mouky, ale u všech životních potřeb cena stoupla 100krát až 300krát tak vysoko jako před válkou. O všechno jevil se veliký nedostatek, takže došlo i na byty. Bylo mnoho bytů, kde bydlely až 3 rodiny pohromadě.

V těchto létech zvýšily se obecní i školní přirážky:

- v roce 1914 vybíraly se obecní přirážky ve výši 65 % a školní 11 %
- v roce 1915 vybíraly se obecní přirážky ve výši 65 % a školní 12 %
- v roce 1916 vybíraly se obecní přirážky ve výši 70 % a školní 13 %
- v roce 1917 vybíraly se obecní přirážky ve výši 65 % a školní 12 %
- v roce 1918 vybíraly se obecní přirážky ve výši 65 % a školní 20 %
- v roce 1919 vybíraly se obecní přirážky ve výši 86 % a školní 57 %
- v roce 1920 vybíraly se obecní přirážky ve výši 190 % a školní 135 %
- v roce 1921 vybíraly se obecní přirážky ve výši 340 % a školní 165 %
- v roce 1922 vybíraly se obecní přirážky ve výši 440 % a školní 380 %

Z těchto několika záznamů jest vidět, že i nedostatek peněz jevil se ve všech případech, následkem toho bylo nutno toto zvýšení.

A tak bylo po všech stránkách možno viděti nedostatek, bídu a hlad, veškeré životní potřeby byly na lístky a stalo se mnohokrát, že lístků měl každý dosti, ale nebylo možno nic koupiti, poněvadž přiděl státem stanovený nestačil.

Nemilá pohroma, která se stala v měsíci listopadu roku 1915, která poskytla i náš lid v naší obci, byl požár u p. Ant. Šimáčka ve Břvech, toho času starosty obce, požáru padlo za obětí celé obytné stavení a i zásoba aprovisační mouky, otrub, hráchu, čímž se jen bída lidu zvětšila.

Tyto veškeré útrapy našeho lidu trvaly až do dne 28. října roku 1918.

Tento den jest nám dnem největšího svátku, neb jest to den našeho osvobození, svoboda našeho celého národa. Na celé Rakouské frontě, která již byla v rozkladu, provolána naše samostatnost a země naše nazvána republikou. Prvním naším presidentem byl již předem v cizině zvolen profesor Tomáš Garrigue Masaryk.

Po dni 28. října v první řadě nastala již veselá nálada mezi naším národem, neb hrůzy války bylo alespoň na lidských životech zakončeno, nenastal hned blahobyť, jak by si snad byl každý přál, neb nebylo dostatek všeho, co bylo třeba. Ale mnoho životních potřeb, prádla a šatstva bylo nám posláno od našich milých krajanů z Ameriky a zde u nás prostřednictvím českosl. červeného kříže, jehož předsedkyní jest dcera presidenta Alice Masaryková, rozdáváno.

1919–1921

Jak již předem jsem uvedl, toto opakuji:

Po dni 28. října 1918 jako kouzelným proutkem rozčarován byl celý náš národ a na každém z nás byla viděti radost v oku neb jsme zbaveni hrůzy válečné lítice, která řádila plná 4 léta. Již měli jsme na mysli, že přijdou lepší časy pro nás všechny. Hlavně dlužno zde zaznamenati, že naši krajané, kteří žili v Americe, starali se o to, by nám zde vedlo se lépe a proto mnoho bylo zásilek, které jsme od nich pro náš mladý stát obdrželi, a to byla hlavně mouka, sádlo, špek, různé masové, mlékové a jiné konzervy.

Již bylo možno pozvolna nakoupiti vše, co jsme potřebovali. Mezi zásilkami bylo i šatstvo a i jiné věci.

A nyní zase co se naší obce týká.

V první řadě musím zde uvést po celou válku neúnavnou práci našeho strážníka p. Frant. Korbela, který skutečně svojí prací nápomocen byl každému p. starostovi a svojí službu vždy svědomitě zastával a proto bylo obecním zastupitelstvem usneseno, by on byl dle oné práce také honorován, a sice: od 11. září 1918 bude mu vypláceno 5 Kč denně až do 30. června 1919, pak mu zvýšeno od 1.7.1919 na 9 Kč až do konce srpna, od 1.9.1919 vyplaceno mu služné měsíčně 436 Kč až do konce roku 1920, k tomu bylo mu vyplaceno 680 Kč jako drahotní přídavek. Od 1.1.1920 vypláceno mu služné dle zákona ze dne 25.11.1920 č. 625 pro st. zřiz. ročně 14 796 Kč.

Dne 27. dubna 1919 konala se slavnost sázení lip svobody za spoluúčasti učitelského sboru z Hostivic a školní mládeže.

Podle usnešení obecního zastupitelstva, by byla na věčnou paměť uchována památka padlým našim milým občanům, usneseno, by v této pamětní knize byli zaznamenáni, neb na postavení pomníku pro finanční potíže nemohlo býti jednáno.

Padlí ve světové válce z našich spojených obcí jsou:

Matoušek Josef, Litovice
Fousek František, Litovice
Vlček Václav, Litovice
Dušek František, Litovice
Potůček Josef, Litovice
Prchal Slavomír, Litovice
Mercl Antonín, Litovice
Novák Emil, Litovice
Král Ladislav, Litovice
Fišer Karel, Litovice
Fišer Josef, Litovice
Malík Václav, Litovice
Bobek Emanuel, Litovice

Horešovský František, Jeneček
Sláma Antonín, Jeneček
Svoboda Antonín, Jeneček
Rochus Josef, Jeneček
Stříbrný Josef, Jeneček
Zommer Karel, Jeneček
Kudrna Jan, Jeneček

Hanzlík František, Břve
Kříkava Václav, Břve
Chalupa Matěj, Břve

Uman František, Litovice

Čest jejich památce.

Roku 1920 prodal se obecní pozemek č. 105/2 ve výměře 475 m² za obnos 4 000 Kč p. Karlu Šináglovi.

V tomto roce byla postižena naše obec u hovězího dobytka silnou nákazou slintavky a kulhavky, které podlehl celkem 70 kusů hovězího dobytka, největší procento padlo na státní velkostatek. Též mnoho kusů drůbeže všeho druhu zahynulo.

V roce 1921 prodána byla sýpka pí Josefě Kafkové za obnos 14 054 Kč 80 hal.²⁴ Proti tomuto prodeji podán byl protest až nejvyššímu soudu do Prahy, ale protest byl zamítnut pod čj. 6159/21, který jest uložen v archivu obecním. Ze strženého obnosu zakoupila obec pozemek č. 1 ve výměře 2 564 m² dle protokolu na obecní domek (radnici). Pozemek tento stál 7 692 Kč, zbytek uložen u Hospodářské záložny v Unhošti.²⁵

Dle konaného sčítání lidu dne 16. února 1921 bylo u nás ve spojených obcích celkem 1 016 obyvatel, z toho: Litovice 562, Břve 293, Jeneček 161 osob.

Ceny během roku značně kolísaly. Platilo se za vejce 1–1,60 Kč, 1 l mléka 2,60–3 Kč, 1 kg tvarohu 12 Kč, 1 q žita 400, pšenice 450 Kč, brambor 120 Kč, 1 kg sádla 16–22 Kč, 1 kg cukru 8 Kč atd.

Počasí: V lednu bylo počasí mírné, blátivé, často slunce hřálo jako na jaře, v únoru přituhlo a silné mrazy trvaly až do polovice měsíce, po půli měsíce bylo zase slunečno. V březnu ještě trochu mrzlo, ale ku konci měsíce již nastaly přípravy ku setí a bylo mnoho těch, kteří již také zaseli. V dubnu se již krásně oteplovalo, ale ještě byly malé mrazíky, které ale neuškodily. Léto bylo celkem suché, teplota až 38 °C ve stínu, na slunci až 50 °C, vše se dobře sklízelo. Podzim byl mírný a suchý, takže brambory a řepy přišly domů čisté a zdravé. Chladnější počasí přišlo až po polovici listopadu, když teploměr klesl na 10 °C. V posledních dnech roku přišly silné větry a déšť.

Dle provedeného sčítání lidu dne 16. 2. 1921 bylo v našich spojených obcích celkem 1 016 obyvatel, a sice Litovice 562, Břve 293, Jeneček 161 osob. Od posledního sčítání přibylo 39 osob.

Vepsal V. Novák, Litovice 67

²⁴ Obecní sýpka – bývalý kontribučenský špýchar

²⁵ Radnice zde nikdy nebyla postavena, až v roce 1938 zde vznikl park T. G. Masaryka s pomníkem obětí 1. světové války

1922–1925

Dle usnesení obecního zastupitelstva, by na novém pozemku, který byl zakoupen, postavena byla nová radnice úplně padnul neb byl proti tomuto plánu podán protest. Od stavby bylo upuštěno. Koncem června zrušeny byly veškeré „enky“, neb vše bylo uvolněno. V dubnu přidražilo zase maso, zvláště malá prasátka, za které se platilo 30 Kč za 1 kg živé váhy. Ovoce bylo dostatek, také zlevnilo, také ceny potravin zlevnily 1 l mléka 1,80 Kč, 1 kg hovězího masa 24 Kč v září, ale v prosinci stál pouze 12 Kč, vepřové maso 25 Kč, sádlo 20–26 Kč, v srpnu jen 12,60 Kč, hrušky a jablka 1 Kč, cukr 5,50 Kč, v listopadu 4–5 Kč.

Dne 9. července 1923 vypukl v rolnické usedlosti pana Jos. Zykána požár obytného stavení. Požár byl založen vlastní majitelkou, která v něm hledala smrt. Pí Zykánová byla hrozně popálena a podlehla svému těžkému zranění. Příčiněním našeho sboru a sborů okolních požár se dále nešířil.²⁶

Na výborové schůzi konané dne 25. října 1923 založen byl fond na zmotorisování stříkačky, hned ustavil se dramatický kroužek, který si vzal za účel hraní divadel a čistý výnos bude věnován fondu. První divadelní hra sehraja dne 25. listopadu 1923 pod názvem „Pro čest hasičskou“.

Mzdy: Zedník měl na hodinu 4,40–5 Kč, dělník 2,50–4,30 Kč, zámečník 4–5 Kč, tesař 5–6 Kč, čeledín ročně 2 400 Kč, služka 2 000 Kč.

Počasi roku 1922 dosti mírné, jaro dosti chladné, léto přiměřené až do září, kdy nastalo deštivé počasí až přes celý říjen, takže brambory a řepy špatně se dobývaly a tímto nestálým počasím zdržely se všechny práce.

V roce 1923 počaly klesati veškeré ceny jak potravin, tak všeho, co pro každého bylo třeba, příklady: 1 kg hovězího masa 10 Kč, sádlo 14–16 Kč, cukr 4,90 Kč, hrách 6 Kč, čočka 8 Kč, mák 7 Kč, hrušky 1 Kč, vejce 70 hal., 1 l mléka 1,40–1,60 Kč atd.

Roku 1924 v měsíci červenci podala stavební kancelář pro hradní vodovod žádost o povolení postavení rybníka v Litovicích v místech, kde kdysi stával; žádost jest uchována v obecním archivu. Některé pozemky soukromé byly vyměněny se správou státních dvorů a pak začato se stavbou.

Počasi roku 1924. Leden začal dosti krutě, dosti silné mrazy, až po 18. lednu nastalo větší povolno. V únoru zase mrzlo a padal sníh, v březnu od 7. do 22. mrazy dosahovaly až 10°C, ke konci se tepelné poměry poněkud změnily. Duben byl skutečně aprílový, ale bylo možno provádět polní práce. Léto spojeno bylo několika dešti, což celkově neškodilo. Též podzim byl pro veškeré polní práce dobrý, až v listopadu se ochladilo a začaly malé poprašky sněhové, v prosinci pak mrzlo a padal sníh.

²⁶ Litovická čp. 634

Roku 1925 byla provedena na st. dvoře částečná pozemková reforma, kde jen několik lidí dostalo nějaký příděl. Toho roku konaly se v měsíci listopadu volby do národního shromáždění. Od roku 1922 bylo započato se stavbou rodinných domků v tak zvané Herdovic zahradě. Jako první byli stavebníci Antonín Dusík čp. 64, František Denebír čp. 65, Pavel Donát čp. 66, Václav Novák čp. 67, Václav Doksanský čp. 68, až do roku 1925 přibýlo mnoho nových rodinných domků.²⁷

Počasí roku 1925. Nový rok začal výslunným počasím, jenž se střídalo s malými mrazíky a povolnem po celý leden. Únor celkem blátivý, v březnu padal sníh a lehce mrzlo, v dubnu nastalo slunečno a teplo. 11. dubna na velký pátek byla první bouře, květen byl dosti chladný, léto bylo více deštivé než suché, špatně se sklízelo obilí, až podzim byl trochu mírnější, v listopadu padal sníh a trochu mrzlo, na vánoce bylo bláto a deštivo, přepršky trvaly až do konce roku.

1926

Roku 1926 byla provedena elektrisace naší obce, jež připojena byla na primerní vedení svazu elektrárenského v Praze. Elektrisace byla provedena v osadě Břve v celém rozsahu, ve starých Litovicích a v nové části až ku p. Doksanskému a ve druhé ulici až pod p. Langa a Hocha.

Tohoto roku byla započata stavba nové silnice z Litovic do osady Jeneček, se stavbou započalo se dříve než zajištěny byly potřebné pozemky a tak se stalo, že vznikla různá nepříjemná nedorozumění.²⁸

²⁷ Uvedené domy stojí v Litovické ulici mezi ulicemi Sportovců a Dělnickou. K původním číslům popisným je v současnosti třeba přičíst číslo 620

²⁸ Ulice Sportovců